

Poruchy výživy starších nemocných

Změny přinášené stárnutím I

- ztráta dentice
- špatná funkce zubních náhrad
- snížení produkce slin
- ztenčení mukózy
- poruchy polykání
- výběr potravy
- příjem tekutin

Změny přinášené stárnutím II

- zpomalení hybnosti traktu
- gastroezofageální reflux
- atrofie žaludeční sliznice
- zvýšení pH žaludeční šťávy
- zpomalení resorpce
- redukce myenterického plexu
- změny střevní resorpce – malabsorpční stavy
- divertikulóza

Výběr potravy

- přednost sacharidům
- vyhýbání se zelenině, ovoci
- vyhýbání se mléčným výrobkům
- celozrnné pečivo
- vaření na několik dní
- výběr tuků

Snížení příjmu tekutin

- snížení pocitu žízně
- nutnost častého močení
- nutnost tělesné aktivity
- obava z inkontinence
- subklinická dehydratace
- manifestace při minimálních podnětech

Zpomalení hybnosti traktu

- delší kontakt sliznice s obsahem
- setrvávání tráveniny v řasách, lokální dráždění
- obtížné vyprazdňování při snížení hybnosti
- tendence k subileózním stavům

Gastroezofageální reflux

- **inkompetence kardie**
- **kofein, alkohol, tuky**
- **koróze sliznice dolní třetiny jícnu**
- **hypochromní anemie**
- **jícnový vřed**
- **karcinom jícnu**

Zpomalení resorpce

- délka procesu trávení
- vlastnosti střevní stěny
- kvalita prokrvení – ateroskleróza mesenterických tepen
- přítomnost ascitu
- přítomnost portální hypertenze

Malabsorpční stavy

- **postupný rozvoj deficitů**
  - **hypoproteinémie, hypalbuminémie**
  - **hypovitaminózy**
  - **hypochromie**
  - **hypokalcémie**
  - **hypomagnézémie**
  - **hypoglykémie**

Divertikulóza

- **výskyt stoupá s věkem**
- **podporuje málozbytková strava**
- **možnost komplikací**
  - **krváčení**
  - **perforace**
  - **maligní zvrát**

Charakteristika souboru

- senioři nad 65 let věku 141 žen, 59 mužů
- průměrný věk $74,2 \pm 2,2$ roku (60-93)
- žijící ve vlastním prostředí
- duševní stav dovoluje řízený rozhovor

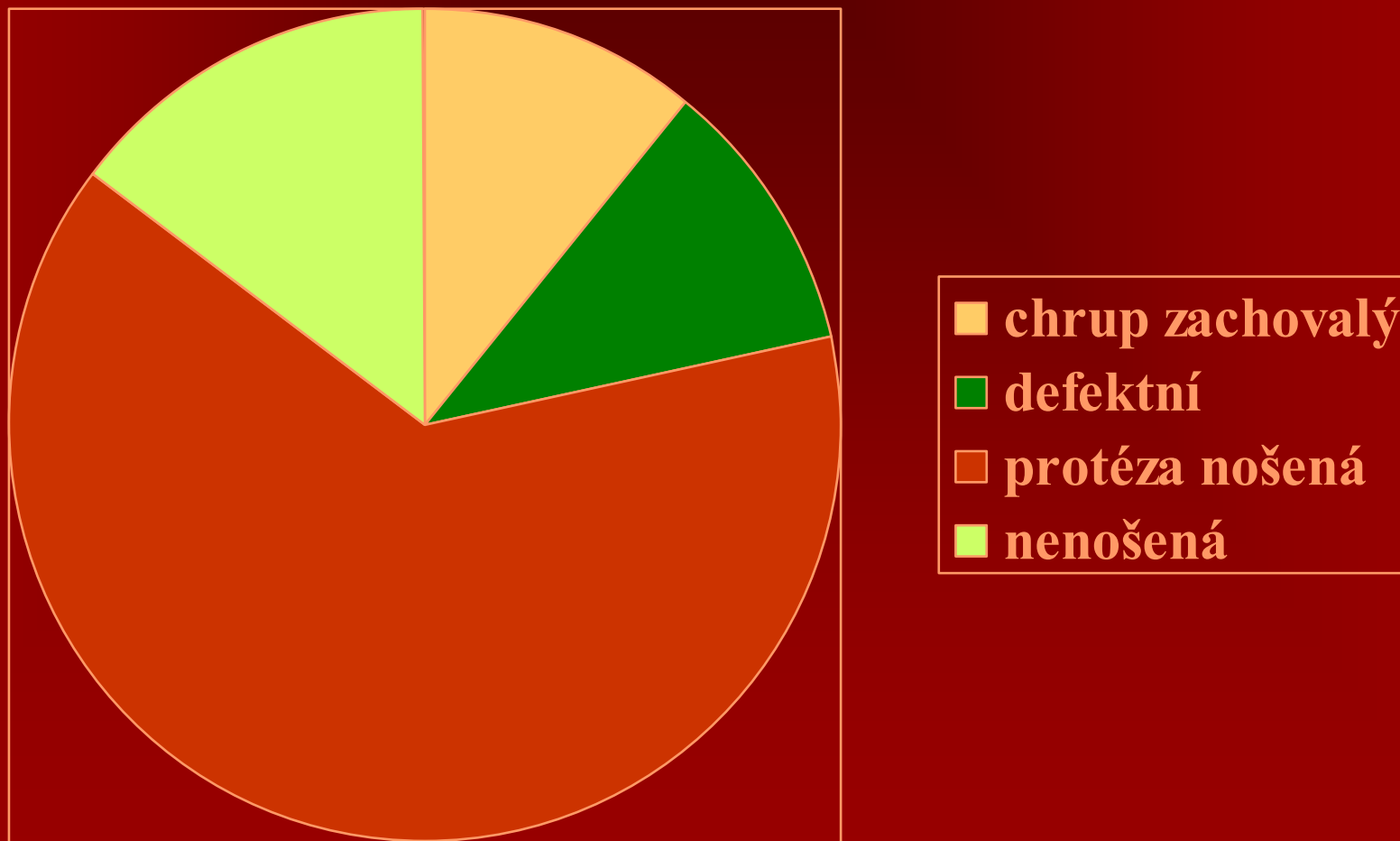
Metodika

- zjištění stravovacích zvyklostí
- zjištění vybraných laboratorních parametrů
- sepsání edukační brožury
- rozeslání brožury
- nové vyplnění dotazníku

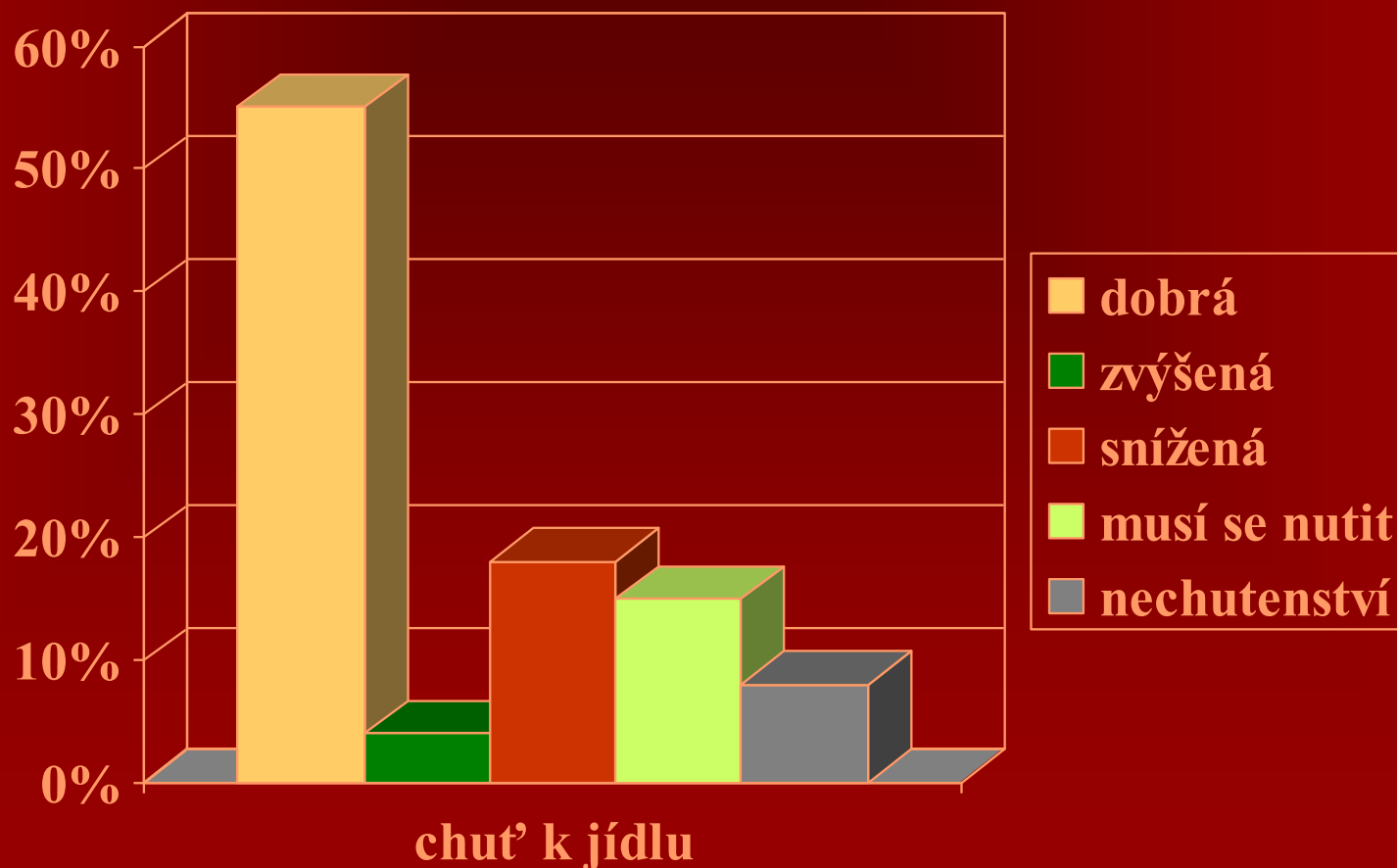
Příprava denních jídel

	muži	ženy
sami	10%	52%
rodinný příslušník	65%	15%
pečovatelská služba, jiné	25%	33%

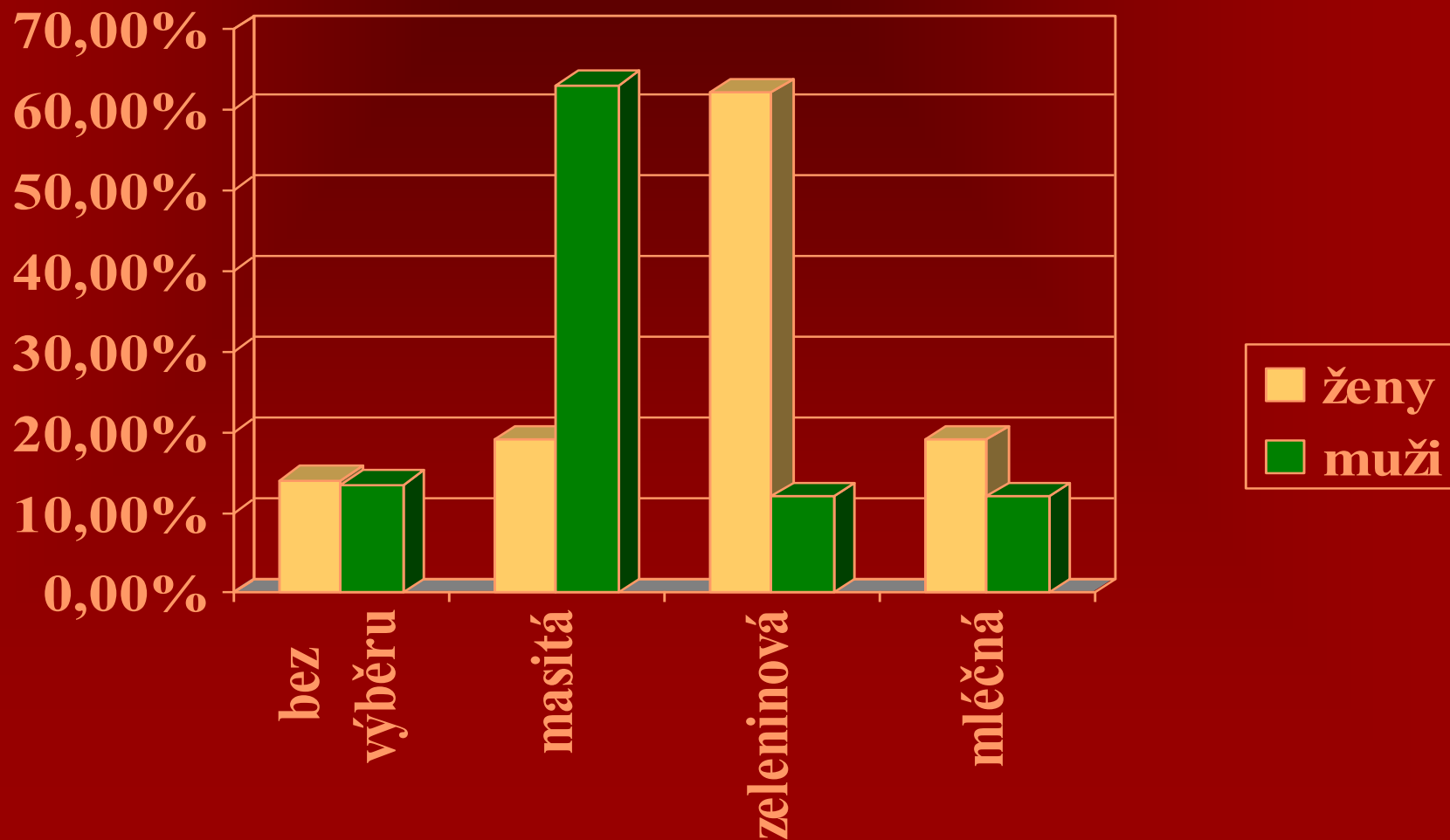
Stav dentice

Hodnocení chuti k jídlu

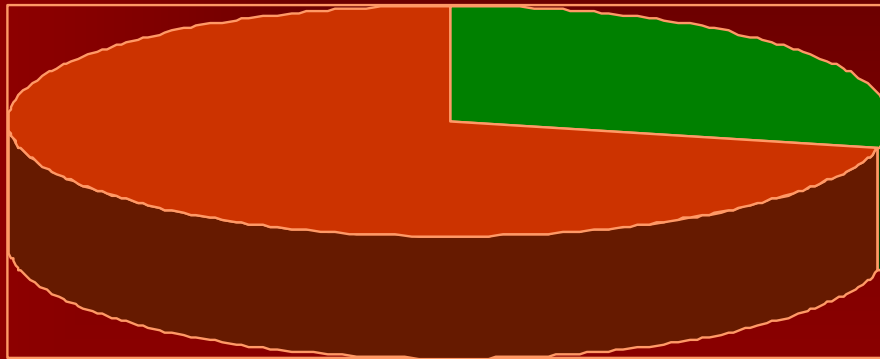

Preferované druhy jídel

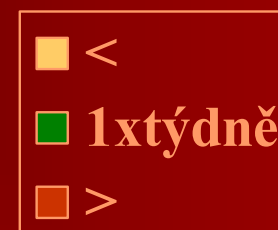
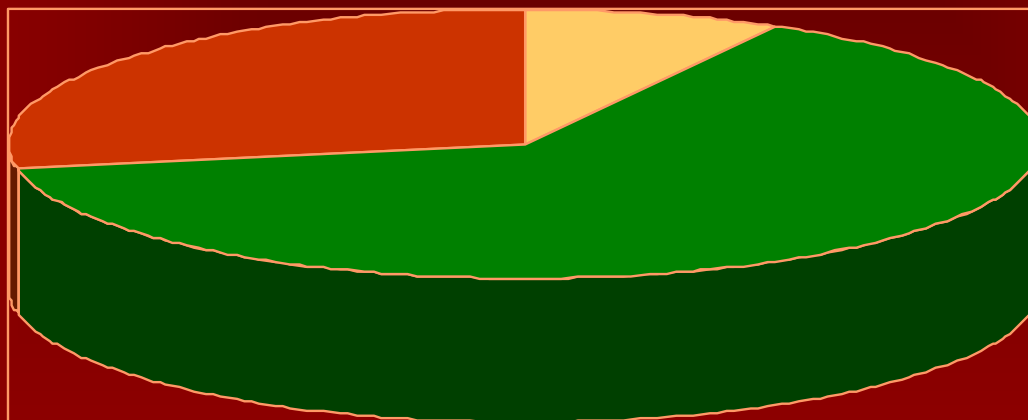

Frekvence konzumace ovoce

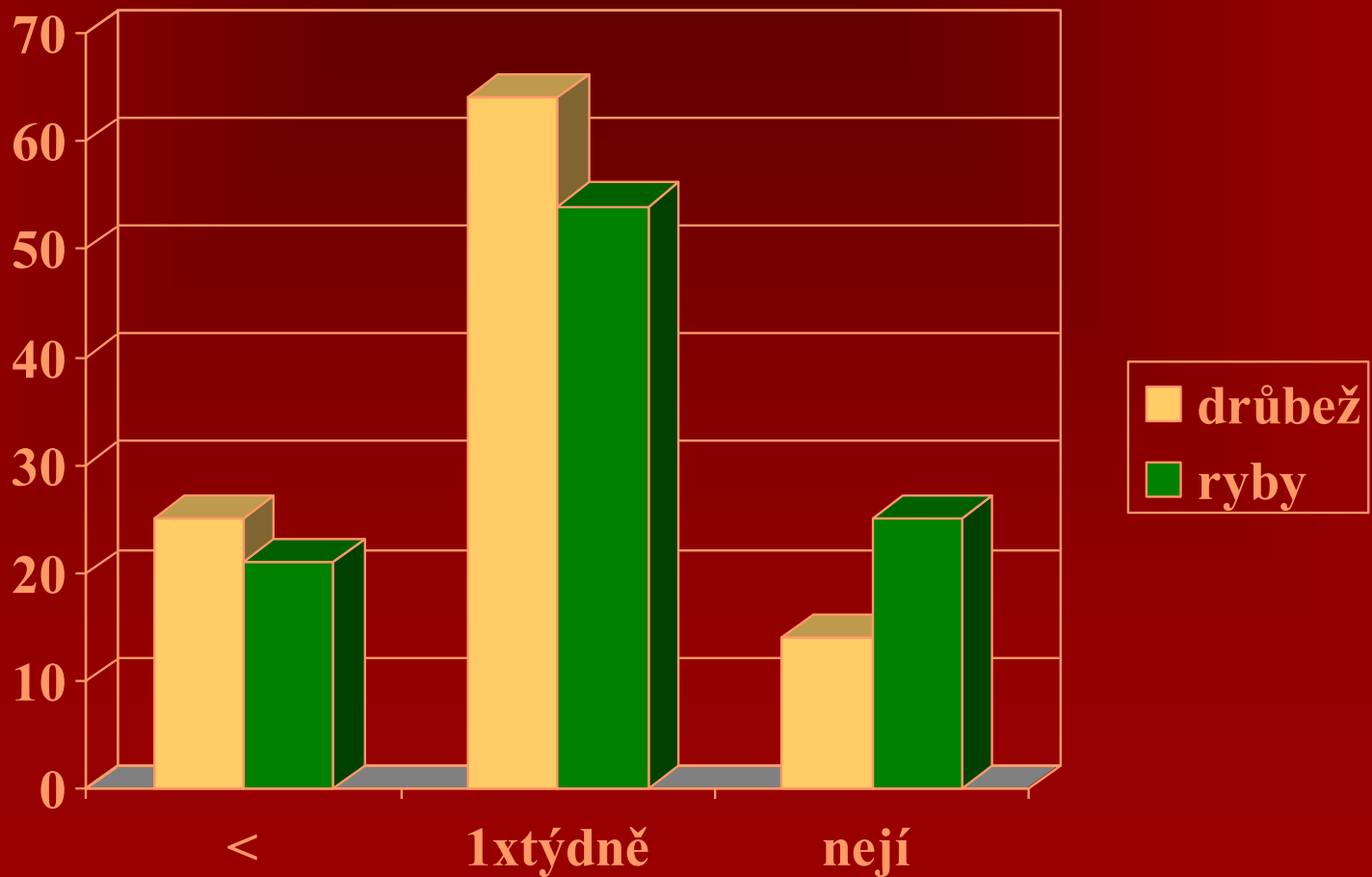

- žádné
- 1xdenně
- víceroát denně

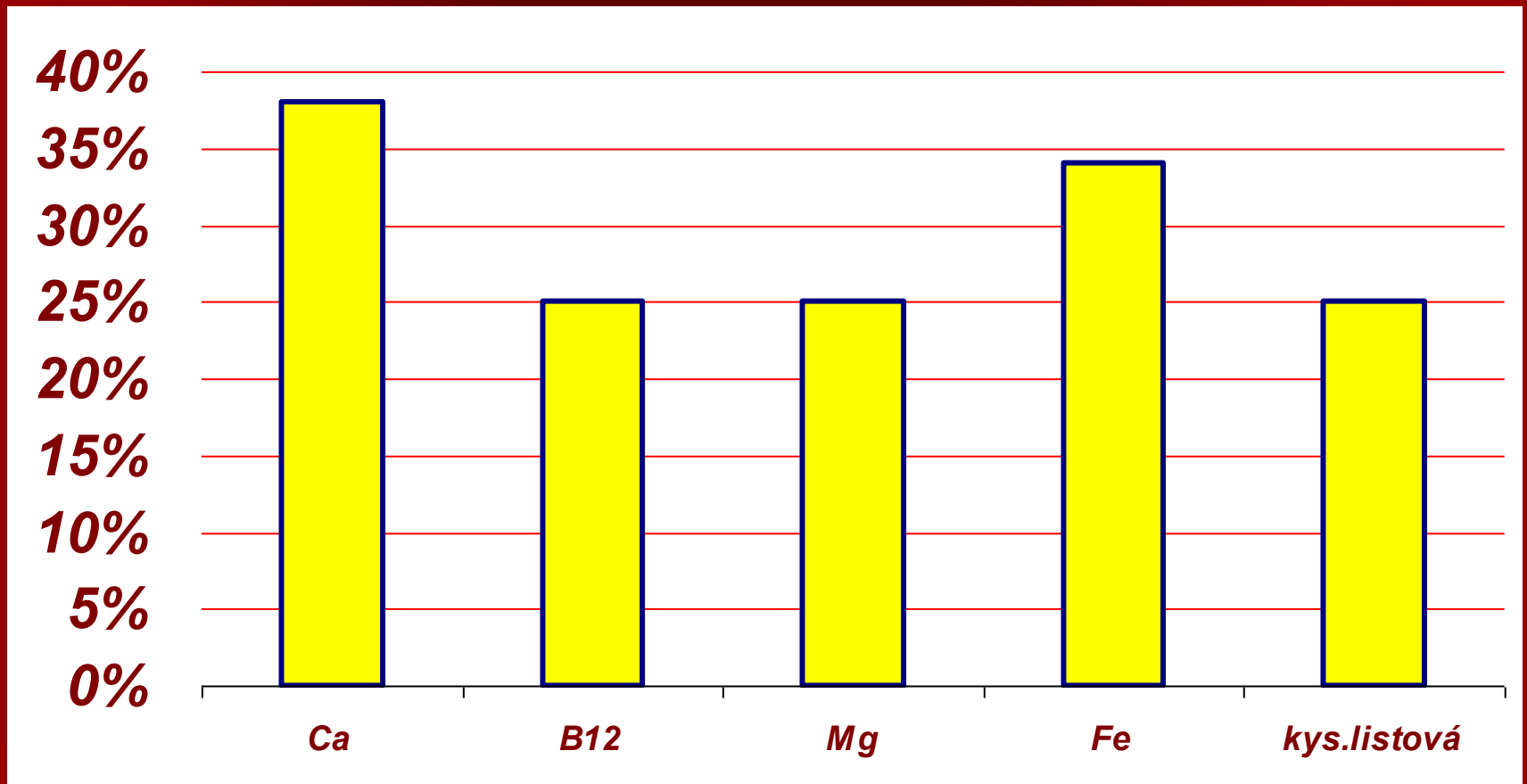
Frekvence konzumace zeleniny

Frekvence konzumace drůbeže a ryb

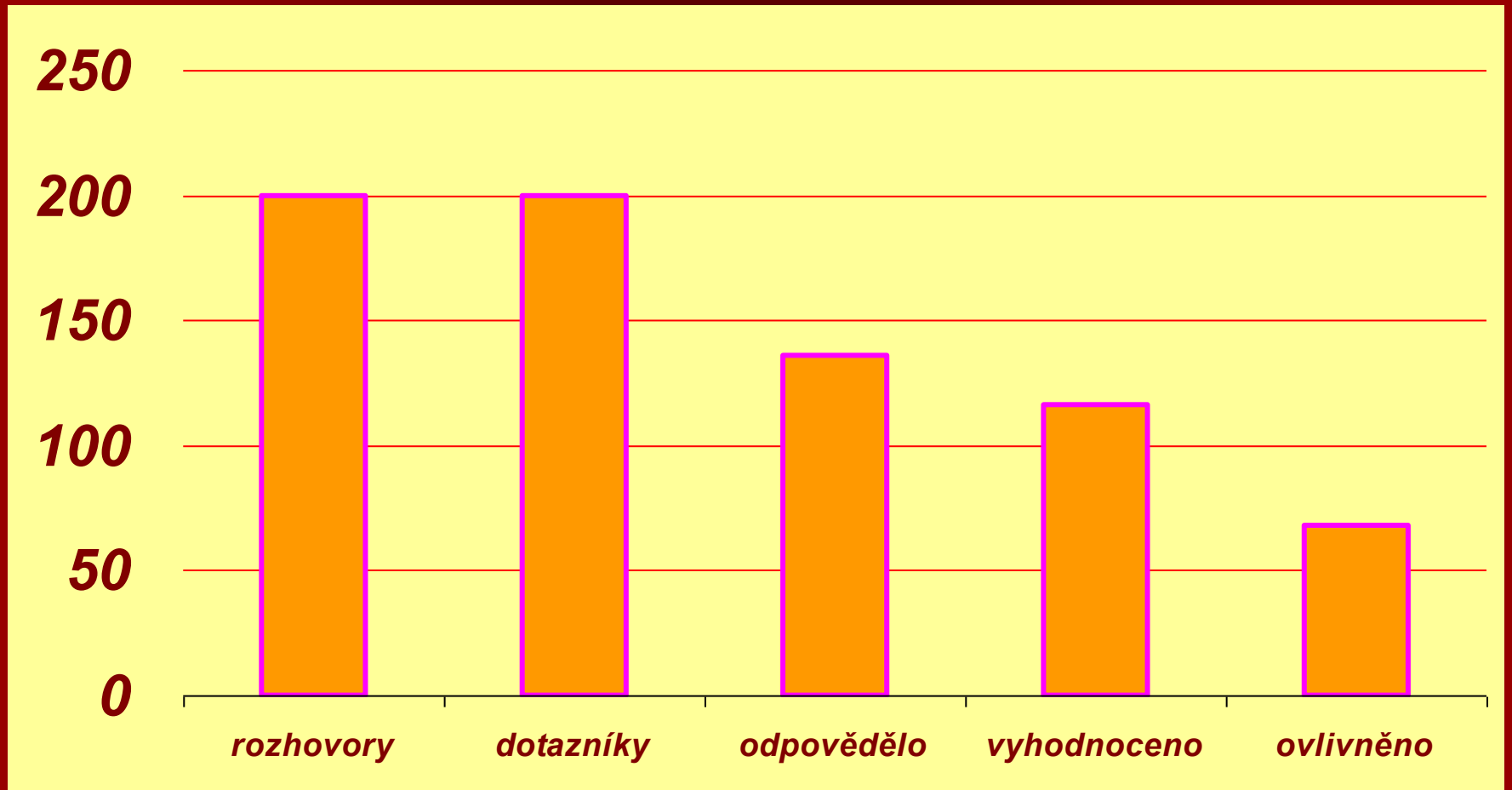
Procento seniorů se snížením hladin minerálů a stopových prvků

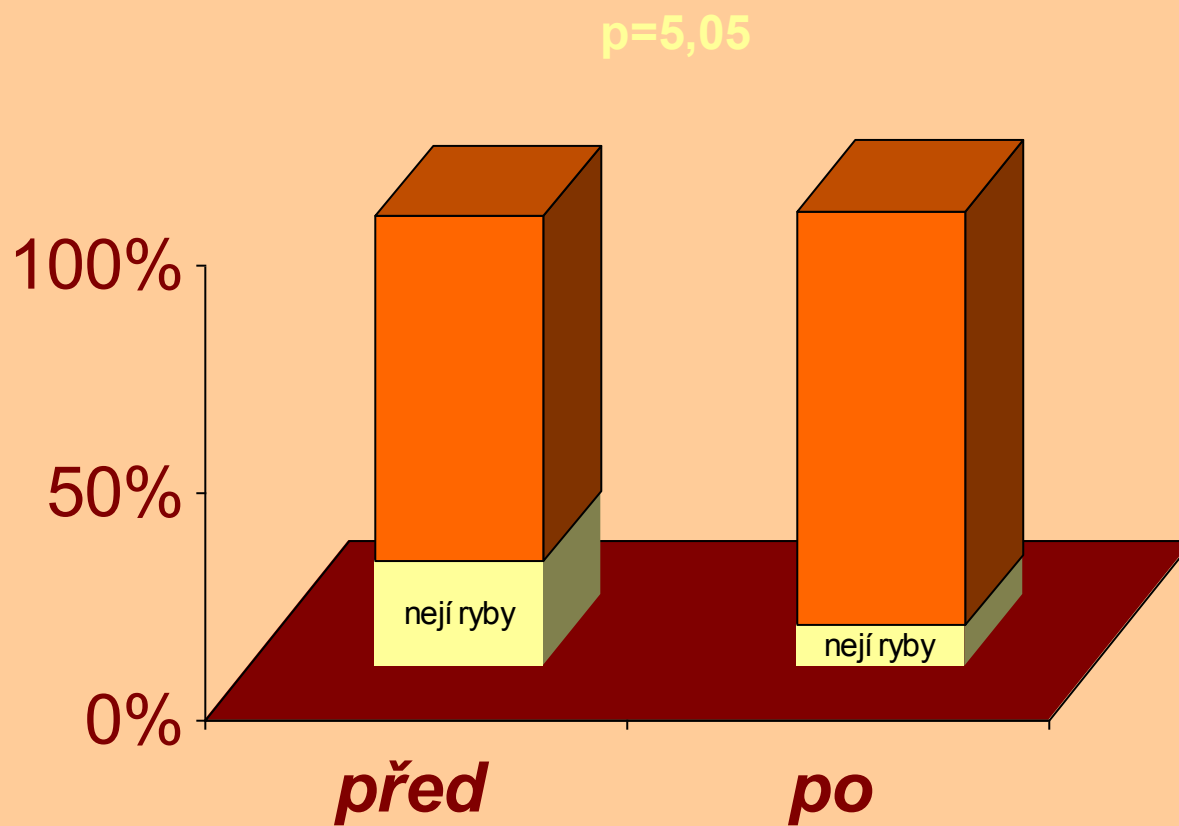
Minerály, stopové prvky a stárnutí

- **zinek a apoptóza, zinek a imunita, zinek a reparace DNA**
- **železo a syndrom neklidných nohou**
- **folát a hyperhomocysteinemie**
- **folát a neurotransmitery**
- **magnézium a střevní imunita**
- **magnézium a neuropatie, PHN**
- **kalciium a hyperparathyreoidizmus**

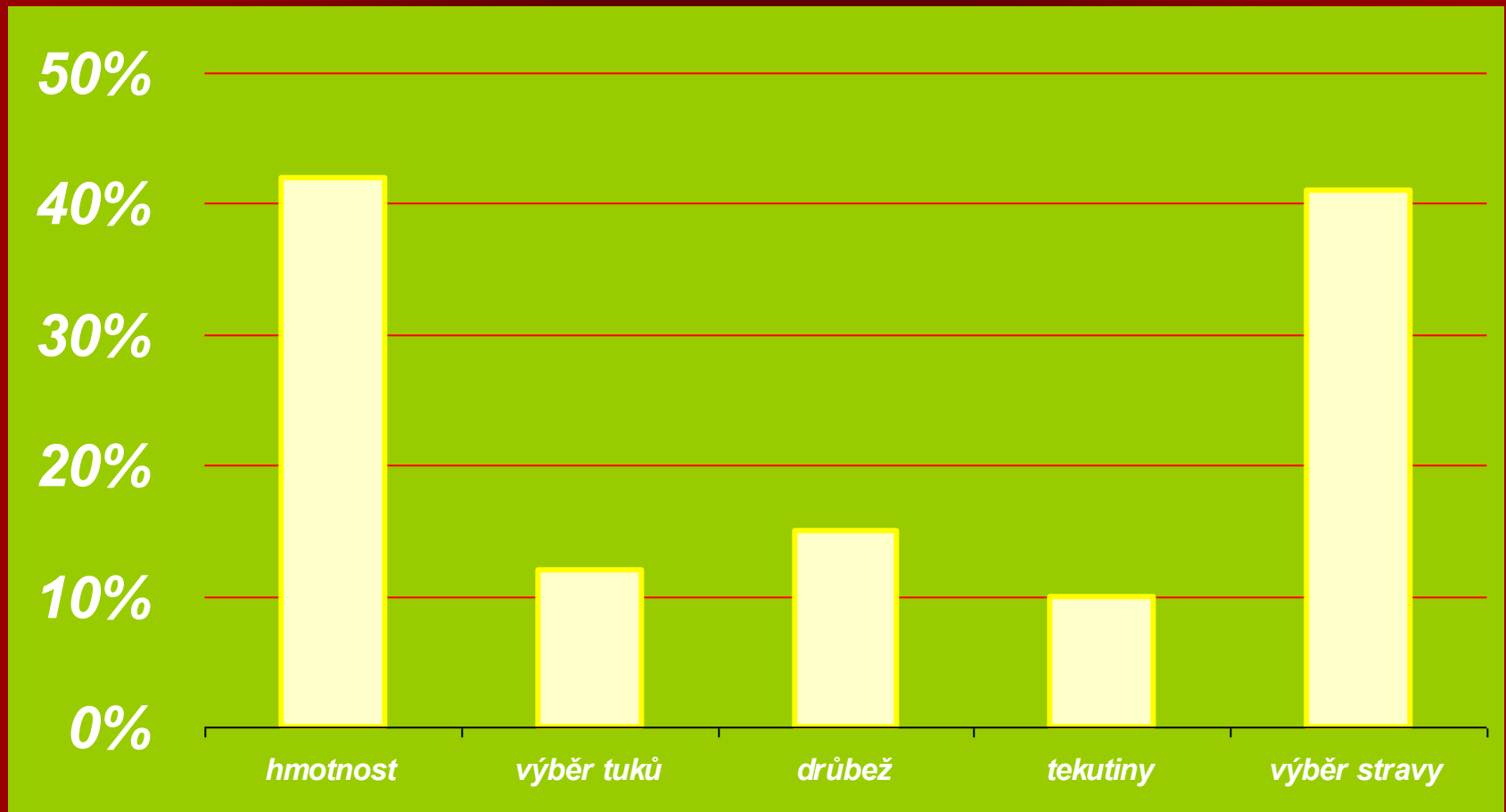
Ochota respondentů ke spolupráci

Konzumenti ryb

Ovlivnění aspektu stravování cílenou edukací

Závěry I

- » nebyl zjištěn vyšší výskyt závažných nedostatků ve stravovacích zvyklostech
- » byly nalezeny závažné a časté deficity minerálů a stopových prvků, které mohou přispívat k nepříznivému celkovému stavu seniorů, urychlovat stárnutí a znesnadňovat proces hojení

Závěry II

- » cílená edukace měla znatelný vliv na stravovací zvyklosti
- » k největšímu posunu došlo v konzumaci ryb, drůbeže a snaze o redukci hmotnosti

Děkuji za pozornost

